

ПАМ'ЯТНО МНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТІ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ - ВУДУМО МАВУТНС

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07308. Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807

РІК LXXXII Ч. 232. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. П'ЯТНИЦЯ, 12-ГО ГРУДНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. FRIDAY, DECEMBER 12, 1975 No. 232. VOL. LXXXII.

Президент М. Лівницький приїхав до ЗСА, візьме участь у З'їзді Прихильників УНР

Нью-Йорк. — У вівторок, 9-го грудня, приїхав з Мюнхену на короткі відвідини президент Української Народної Республіки в екзилі Микола А. Лівницький, який візьме участь в делегатському з'їзді Товариства Прихильників УНР в Америці у Філадельфії цієї суботи та відвідає Вашингтон і деякі центральні наші установи. Президент М. Лівницький приїхав у товаристві новонайменованого голови Виконавчого Органу УНР д-ра Теофіла Леонія. Заповіджений делегатський з'їзд Т-ва Прихильників УНР відбудеться у Філадельфії в суботу, 13-го грудня, в залі українського православної собору св. Володимира при 5-ій вулиці та почнеться в год. 10-ій рано. В програмі з'їзду є доповідь

Президент М. Лівницький

пані Стефанії Вукшавою, вибір і звіти комісії, та вибір нової Управи, яку тепер очолює інж. М. Химич, план праці та інші справи.

В КАНАДІ ПРОПОНУЮТЬ ЗМІНИ ПОЛІТИКИ БАГАТОКУЛЬТУРНОСТІ, КУК ПРОТЕСТУЄ

Оттава. — Англомовна преса в Канаді надрукувала інформацію, що відповідальний за політику багатокультурності теперішній міністер праці у федеральному уряді Джон Мууро має намір внести на обговорення уряд в Оттаві новий план, який, у випадку затвердження його урядом, передбачає збереження дотаций етнічним групам на потреби їхньої культурної діяльності. План який увійде в життя вже 1-го січня 1976 року. Поодинокі національні групи, закликав Мууро на пресовій конференції 26-го листопада, мусять самі адекватувати свої інституції і доповнювати шкільництво, як це роблять досі дві великі групи — французька і англійська. Воджет в сумі 5,6 мільйонів доларів, що досі був призначений на фінансування культурної активності етнічних груп, слід використати, на думку міністра Мууро, на поборення расової і етнічної дискримінації. Проти цього плану міністра Мууро запротестували проводи поодинокі етнічні групи, виславши листи на адресу прем'єр-міністра Еліота Трудо.

ККУК негайно обмінялась телеграмами з урядовими чиновниками в Оттаві і виступила в обороні принципів політики багатокультурності, як її проголосив прем'єр-міністр П. Е. Трудо в палаті послів 8 жовтня 1971 р.

Цю позицію Центральні ККУК з'ясувало у доповіді до міністра багатокультурності Дж. Мууро, а в листі до прем'єр-міністра П. Е. Трудо Центральні ККУК звернувшись з проханням, щоб він, як голова федерального уряду, при найближчій нагоді і на відповідному форумі виступив із заявою, в якій основні точки проголошеної ним політики багатокультурності були б наново затвержені як даліше зобов'язуючі.

В англомовному пресовому повідомленні Центральні ККУК з 3 грудня 1975 між іншим сказано, що спрямування головного завдання політики багатокультурності в напрямі оборони людських прав є відсутнім від головних принципів і радикальною зміною цієї політики, і тому українська громада в Канаді не зможе дати повної підтримки політиці багатокультурності з такою зміною у майбутньому.

АНДРІВСЬКИЙ ВЕЧІР

Рочестер, Н.І. — Заходом Українського Золотого Хреста і Відділу ОДВУ тут в суботу, 13-го грудня ц.р. о год. 8-й вечора в залі кафеєтері церкви св. Йосафата відбудеться Андріївський вечір.

ДРУЖИНА САХАРОВА ПРИЙНЯЛА ДЛЯ СВОГО ЧОЛОВІКА НОБЕЛІВСЬКУ НАГОРОДУ, ЯКУ ВІН ПОДЛЯЄ З ПОЛІТВ'ЯЗНЯМИ І ТИМИ, ЩО ЗМАГАЮТЬСЯ ЗА ЇХ ЗВІЛЬНЕННЯ

Осло, Норвегія. — В той час, коли нобелівський лауреат д-р Андрей Сахаров старався добитись до судової зали у Вільнусі, столиці Литовської ССР, де почався суд над його другом і однокласником, Сергеем Ковальовим, його дружина, Елена Боннер, прийняла тут в його імені нобелівську премію миру в середу, 10 грудня, та відчитала його промову подяки, в якій він заявив, що поділяє цю нагороду „з усіма політичними в'язнями в ССРСР та країнах Східної Європи, як рівноз з усіма особами, які борються за їх звільнення." Дружина д-ра А. Сахарова, якому совєтські власті не дали дозволу на візид з ССРСР, щоб особисто прийняти нагороду, прибула до Осло з Італії, де вона лікується на хворобу очей. Прийнявши з рук Ази Ліннес, голови п'ятичленного Нобелівського комітету, золоту медаль, диплом і чек на суму 143,000 доларів, Елена Сахаров відчитала заяву свого чоловіка в російській мові, а після її передачі в перекладі на норвезьку мову. Передаючи нагороду, А. Ліннес висловила „обурення" комітету з приводу заборони совєтськими властями на особисту участь д-ра Сахарова в церемонії, яку відбувалися в приміщенні університету в Осло. В час, коли відбувалися церемонії, по вулицях міста Іздили автомобілі з гогосніками, закликаючи людей до „походу із смолоскипами" в честь д-ра Сахарова та в обороні людських прав. Висловлюючи надію в „кінцеву перемогу постулятив миру і людських прав", д-р Сахаров заявив, що найкращою ознакою, що ці надії можуть сповнитися, було б проголошення „Загальної політичної амнесії в світлі звільнення всіх політичних в'язнів. Ворота за загаль-

ну політичну амнесію власне й є боротьбою за майбутнє людства".

Жалючі, що він не може взяти участі в церемонії особисто — „справа, яку можна було розв'язати спростливо для наших властей", — д-р Сахаров висловив признання Нобелівському комітету за його „інтелектуальну хоробрість" в наданні нагороди людині, думки якої „не сходяться з офіційними концепціями провдою сильної і могутньої держави." В цьому факті, заявив д-р Сахаров, він рівноз добачає прояв толерантності та справжній рух деталу, висловлюючи надію, що „навіть ті особи, які тепер задивляються на ваше рішення скептично чи з ірацією, колись поділятимуть ці погляди".

Д-р А. Сахаров — це перший росіянин, який одержав Нобелівську премію миру за час 75-літньої історії надання нагород в пам'ять шведського винахідника динаміту, Альфреда Е. Нобеля.

Церемонія вручення премії продовжувалась тогочас в пополуденних годинах в Стокгольмі, Швеція, де з рук короля Оляфа V рівноз прийняв нагороду совєтський економіст Леонід Канторович, якому совєтські власті дозволили взяти особисто участь в церемонії. Совєтське пресове агентство ТАСС подало коротке повідомлення про церемонію в Стокгольмі і відзначення Л. Канторовича, промовуючи цілком попередні церемонії в Осло та відзначення д-ра А. Сахарова.

В міжчасі д-р А. Сахаров старався надаремне дістатись до судової зали у Вільнусі на процес С. Ковальова, хоча йому вдалося попереднього дня передати записку судді, в якій він сказав, що він, Сахаров, поповнив такі самі злочини, як і Ковальов.

Академік Андрей Сахаров з дружиною Еленою.

САХАРОВ НЕ ПОКИДАЄ СУДОВОГО БУДИНКУ У ВІЛЬНУСІ

Москва. — Західні кореспонденти інформують, що в тому часі, коли в Осло вручили Нобелівську нагороду миру для Андрея Сахарова на руки його дружини Елени, яка приїхала на цю церемонію з Флоренції в Італії, вона ще недавно переходила складну операцію очей, сам академік Сахаров стояв біля будинку суду у столиці Литви, Вільнусі, де відбувається судова розправа над його приятелем, відомим дисидентом і членом совєтського відділу Міжнародної Амнесії біологом Сергеем А. Ковальовим. Помімо того, що ані Сахарова, ані інших друзів Ковальова не допущено на „відкритий процес", вони все одно залишилися у Вільнусі з надією, що якось допоможуть Ковальову, або бодай не залишать його осамітненого в залі суду. В середу, 10-го грудня ц.р., Сахаров понав був у словну перепалку з „охоронцями порядку" біля дверей залу, в якій відбувається розправа над Ковальовим і КГБ'іст у цивільному вбранні наказав йому стихити голос, кажучи на суді. Багатьом приятелям Ковальова, які бажали поїхати до Вільнуса, КГБ заборонило покидати Москву.

антисовєтську агітацію і пропаганду в користь тих сил, які бажать послабити і повалити совєтський уряд, може одержати кілька років концтабору і заслання, особливо коли судові власті „докажуть", що Ковальов був замішаний у виданні підпільного Римо-католицького журналу в Литві, що йому закидає прокуратор, але оспоруєть свідки, а між ними Валентин Ф. Турчин, голова Міжнародної Амнесії, який твердить, що останній закид був зроблений під претекстом арешту Ковальова. Валентина Турчина прокуратура поклікала до Вільнуса на свідка. Найбільше озлобила совєтську владу заява Ковальова про те, що совєтські судові власті і КГБ висилають політичних в'язнів до психіатричних закладів. ТАСС, подаючи коротке звідомлення про розправу, каже, що „суд переслухав цілий ряд свідків, між ними також психіатрів, і доказав, що Ковальов говорить неправду". Суд однак не прийняв свідків Ковальова, як також відкинув прохання А. Сахарова, який бажав свідчити на суді. Багатьом приятелям Ковальова, які бажали поїхати до Вільнуса, КГБ заборонило покидати Москву.

СПРАВА ЛЕОНІДА ПЛЮЩА БУДЕ „ПОЗИТИВНО РОЗВ'ЯЗАНА" ЗА П'ЯТЬ ДНІВ

Агенство „Юнайтед Пресс Інтернешенел" в середу, 10 грудня, подало з Москви вістку з „дисидентських джерел", що еміграційні власті в Києві заявили того дня Татяні Житникової, дружині запротореного від майже трьох років до закладу для умовохорих в Дніпропетровську українського математика д-ра Леоніда Плюща, що справа її чоловіка буде „позитивно розв'язана" протягом найближчих п'ятих днів. В повідомленні „Юнайтед Пресс Інтернешенел" з Москви дослівно сказано:

Леонід Плющ

Москва, 10-го грудня (ЮП) — Совєтські власті сказали в середу, що вони готові звільнити математика Леоніда Плюща із закладу для божевільних та дозволити йому на візид — поінформовано з дисидентських джерел. Плющ, заарештований в 1972-му році за дисидентизм, приміщений в закладі для божевільних в Україні від більше ніж двох років. Нобелівський лауреат Андрей Сахаров та інші поборники людських прав в Совєт-

кому Союзі обвинувачували власті, що вони намагаються знищити незалежні думки Плюща шкідливими для ума медикаментами. З дисидентських джерел повідомлено, що дружина Плюща Татяна зголосилася в середу до бюро візид у Києві і їй там сказано, що справа її чоловіка буде „позитивно розв'язана" протягом п'ятих днів.

Комітет Оборони Валентина Мороза в Нью Джерсі закликає до підтримки внесених в Конгресі пропозицій

Уліта Ольшанівська з редакторами Ігорем Дльбогим (зліва) і Зеноном Снйlichко під час відвідин у „Свободі".

Джерзі Сіті, Н. Дж. — „Комітет Оборони Валентина Мороза в Нью Джерзі, вслід за закликм нашого комітету у Вашингтоні, поставив собі за ціль прислати до законопроектів конгресменів Міллсента Фенвік і сенатора Кліффорда Кейса всіх законодавців стейту — і ми це завдання виконаємо на протязі двох тижнів," — заявила Уліта Ольшанівська, цюгорична Міс Союзівка, під час відвідин редакції „Свободи" і приміщенні УНСоюзу в середу 10-го грудня. З уваги на це, що згідно з прокламациєю президе т а Форда, цей день започаткував „Тиждень Людських Прав" в ЗСА, Уліта Ольшанівська, яка вже від двох років бере активну участь в акції оборони українських політв'язнів, звернувшись з проханням до редакції „Свободи" опублікувати її заклик до українців в інших стейтах Америки, щоб вони превели подібні акції і прислали їхні законодавці до піддержки законопроектів в сенатора Кейса і конгресменів Фенвік. Ці законопроекти, відомі як С. 2679 в Сенаті і ГР 9466 в Палаті Репрезентантів, відносяться до створення 11-ти членової комісії для слідкування за порушеннями людських прав у ССРСР.

справа яких має бути обговорювана під час запланованих перелучань політики детанту. „Чим більше резолюцій, тим кращі вигляди на це, що питання порушення людських прав в ССРСР вийде на яву під час перелучання", — говорила Уліта, знову ж підкреслюючи konieczність української громадян інформувати про це своїх законодавців та адекватувати з ними постійний контакт. Завдяки акції збирання підписів під петицією у середу 10-го грудня, з уваги на це, що згідно з прокламациєю президе т а Форда, цей день започаткував „Тиждень Людських Прав" в ЗСА, Уліта Ольшанівська, яка вже від двох років бере активну участь в акції оборони українських політв'язнів, звернувшись з проханням до редакції „Свободи" опублікувати її заклик до українців в інших стейтах Америки, щоб вони превели подібні акції і прислали їхні законодавці до піддержки законопроектів в сенатора Кейса і конгресменів Фенвік. Ці законопроекти, відомі як С. 2679 в Сенаті і ГР 9466 в Палаті Репрезентантів, відносяться до створення 11-ти членової комісії для слідкування за порушеннями людських прав у ССРСР.

В дальшому Уліта Ольшанівська, яку на ці відвідини супроводив її батько Ігор, координатор Комітету Оборони Мороза на стейт Нью Джерзі, вказала на konieczність більшої кількості резолюцій в Конгресі в обороні Мороза, Леоніда Плюща, о. Василя Романюка та інших українських політв'язнів.

ВИСТАВКА ВАСИЛЯ ПАНЧАКА

Нью-Йорк. — В неділю, 14-го грудня ц.р., тут в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79 вулиця о год. 1-ій по долудні відбудеться відкриття мистецької виставки Василя Панчака, члена ОМУА. Виставку описля можна буде оглядати кожного дня від год. 1 до 7-ої, крім понеділка.

ЗА ДЕСЯТЬ ДНІВ ГРУДНЯ 103 АПЛІКАЦІЙ НОВИХ ЧЛЕНІВ УНС

Головна Канцелярія УНСоюзу одержала 103 аплікації впродовж перших десяти днів грудня у послетній членській кампанії перед закінченням 1975-го року. Як і кожного року, грудень являється накрайшим місяцем у членській кампанії УНСоюзу, коли багато членів набувають нові грамоти, щоб забезпечитися ними вже з початком нового року, а секретарі та організатори, як теж Окружні Комітети, докладають всіх старань, щоб призначеними новими членами доповнити і виконати призначені їм квоти. Головна Канцелярія сподівалась і в цьому 1975-му році в кінцеворічній кампанії в грудні більшого напливу аплікацій нових членів. В згаданих перших десяти днях грудня надіслали до Головної Канцелярії по дві і більше аплікацій наступні організатори, конвенційні делегати та секретарі Відділів:

- Іжк. Лев Боднар (В. 131) — 6 аплікацій нових членів, д-р Василь Паллдор (В. 204) — 6, Іван Чопко (В. 271) — 6, Іван Гудайлюк (В. 147) — 4, Микола Хоманчук (В. 5) — 3, д-р Іван Серант (В. 86) — 3, Михайло Юзєнів (В. 194) — 3, Михайло Кігічак (В. 240) — 3, Степан Іванюк (В. 276) — 3, Петро Федік (В. 292) — 3, Юлія Рєвай (В. 4) — 2, Михайло Отрок (В. 14) — 2, Петро Головачук (В. 42) — 2, Іван Хомко (В. 42) — 2, Анна Гараска (В. 47) — 2, Степан Бовк (В. 49) — 2, Марія Ковалєвська (В. 58) — 2, Володимир Квас (В. 88) — 2, д-р Олександр Саноцький (В. 158) — 2, Тамко Бутрєй (В. 164) — 2, Іван Пригода (В. 200) — 2, Андрій Кейбіда (В. 322) — 2, Софія орхівська (В. 340) — 2, Михайло Каркоць (В. 345) — 2, Семен Лігелло (В. 361) — 2 і мгр Іван Геррик (В. 445) — 2.

Американці знайомляться з Бортнянським і його композиціями

Спрінг Велл, Н.І. — Крім різних українських починів та імпрез на крайову скалью і у великих містах, у нас часто мимо уваги проходять добрі і корисні почини в малих наших місцевостях, які сумарично роблять добру прислугу українському імені та українській культурі і українській справі, популяризуючи їх серед американських співгромадян. До таких імпрез належав концерт української релігійної музики, що відбувся в цій малій місцевості в українській католицькій церкві св. Петра і Паула минулої неділі, 7-го грудня, на пошану українського композитора Дмитра Бортнянського у 150-річчя його смерті, здобувши великий розголос в місцевій американській пресі та серед місцевих американських співгромадян. Концерт, на якому був прывняний стемфордський Владика Йосиф Шмондік, мав у програмі короткі інформаційні доповіді про Бортнянського, що їх виготосили студент медицини Петро Семків англійською і д-р Василь Лучків українською мовами, сольовий виступ співачки Галіни Стельмашук та композиції Бортнянського: „Іже Херувимин", „Хваліте", „Під Твою милість" і „Блажен муж"; Веделя — „Да ісполняться" і Гнатинина — „Через поле". Закінчено концерт співом молитви „Боже великий" Копиця, яку прывняв вислужали стоячи. Всі пісні

Д-р Олег Волянський

виконав місцевий мішаний хор під диригентурою д-ра Олега Волянського, директора великого стейтвого Реабілітаційного Центру Лечворт Вілєджд для умоводорозвинених у Тлє, колишній президент Українського Лікарського Т-ва Північної Америки, прывідний наш лікар-громадянин. Йому в доказ влччності громади і користів після концерту влучив інж. Ярослав Шандога том творів Бортнянського. В зустрічі після концерту взяли участь, крім Владика Йосифа, місцевий парох о. шамбелян Петро Скриньковський, сусідні і парох о. д-р Федік, о. Чавє та багато місцевих і позамісцевих громадян.

Малік прославляє „людські права" в ССРСР, картас „імперіалістів" і „зрадників"

Об'єднані Нації, Н. Й. — Саме в тому часі, як в Америці та інших країнах вільного світу відзначають День Людських Прав, — яскравим прикладом заперечення яких в Совєтському Союзі служать тепер судовий цирк над російським дисидентом Сергеем Ковальовим у Вільнусі та відмова академікові Андрєві Сахарову дозволу на візид до Осло, щоб одержати признану йому Нобелівську нагороду миру, — совєтський представник в Об'єднаних Націях Я. А. Малік вважає за відповідне скласти окрему заяву про „здійснення" людських прав у ССРСР та вилати „імперіалістів" і „зрадників", які не заперечують. У датованому 10-го грудня та поширеному в Об'єднаних Націях пресовому повідомленні, амбасадор Малік, відповідаючи

на запит свого власного кореспондента агентства ТАСС про відзначування в Совєтському Союзі Дня Людських Прав заявив:

„Совєтський Союз широко відзначає цей день. Різні публічні організації відбувають зібрання. Матеріяли, присвячені Дневі Людських Прав можна аняти в пресі, їх передається через радіо і на телебаченні.

Становище Совєтського Союзу відносно питання людських прав добре відоме і воно є принципового та постійного порядку. Совєтський Союз на базі соціалістичної системи, не тільки поширює основні людські права, але також створює дійсні матеріальні умови для їх здійснення та дас (Закінчення на стор. 4-й)

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY FOUNDED 1893 Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays...

Брежнев сердиться

Виступ советського верховода Леоніда Брежнєва на конгресі польської компартії у Варшаві минулого вівторка, 9-го грудня, офіційні західні спостерігачі і коментатори, як і звичайно, назвали виступ цього комуністичного диктатора проти Західного світу...

Леонід Брежнев без сумніву має причину сердитися, але не за те, що він говорив, і не на західні, «впливові кола», але на себе самого. В останньому бо часі советський політиці і советський підприємець дипломатії не дуже то щастить. Згадати б тільки деякі з важливіших подій.

Відвідини президента Форда в Пекіні та розмови з керівниками Китайської Народної Республіки є їх постійним підкреслюванням та наголошуванням багатьох небезпек американської політики детанту у відношенні до Советського Союзу вже самі по собі могли погіршити кремльські володарі.

Деякою розрадою для Москви міг би бути упадок ще одного «доміно» на східноазійському обширі, в Японії, але і за «завування з цим надії Москви попултар президент Форд своєю „Тихоокеанською доктриною“ з виразним натяком на те, що З'єднані Штати приймають до відома новий уклад сил на тому обширі та готові допомогти комуністичному „третьому світові“, який встановлюється там між двома конкурентами за вплив — Советським Союзом і комуністичним Китаєм.

Не дуже то добрі і надійні вістки для Кремля надходять і з Португалії. Після перших бундучних виступів і навіть спроб військового перевороту та повного захоплення влади в тій країні, підсильовані і підбадьоровані Москвою морально і матеріально, португальські комуністи з кожним днем більше втрачають свої впливи в користь соціалістів в Лісоні та консервативів на провінції.

Не на користь і не по лінії бажань Москви розвиваються події на Вельзькому Сході, а підступні советські намагання здобути собі впливи і бази в Анголі та інших країнах на африканському континенті починають бумерангом західній настроєності і протакції вдаряти по Москві.

Рівночасно в самій Америці щораз більше, сильніше та частіше відзиваються голоси проти політики детанту з підступним Советським Союзом і всі позначки на те, що ця справа буде одним з головних аргументів у найближчих виборах.

Не менше від зовнішніх причин на сердитість Брежнєва можуть впливати і внутрішні справи. З жнивими не пощастило, індустриальна продукція падає, дисиденти підносять голос і в їх обороні виступають вже навіть комуністи на Заході, як це вчинила компартія Франції в обороні Леоніда Пльоша. І як в таких обставинах не сердитися? Кожний сердиться б. Проблема тільки в тому, що сердитість не тільки не допомагає, але часто навпаки, ще більше погіршує та загострює ситуацію.

Добра пошана

До багатьох наших добрих і корисних звичаїв і традицій належить вияв нашої пошани до заслужених осіб, які відійшли з цього життя, пожертвами на добрі народні цілі. Це також розумна пошана. На свіжих могилках на цвинтарях часто можна побачити майже дослівно горі шків, що їх за три-чотири дні цвинтарна обслуга забирала зів'ялими та, очевидно, викидає. Як зважити, що вінок на домовну коштує пересічно яких 50 доларів і більше, то можна собі уявити скільки то сотень доларів — можна сказати — в'яне разом з квітами. Очевидно, що не можна цілком занехати і шків на могилу, але їх можна обмежити в кількості, хай кладе їх найближча родина, а інші замість вінків-шків краще такі і найдійсніше нехай складають пожертва на добрі цілі, що буде вартіснішим і кориснішим утриваленням пам'яті по спочилому.

Добрим прикладом цього можуть послужити такі пам'яткові пожертви із сумної нагоди смерті двох видатних редакторів „Свободи“: св. п. д-ра Михайла Сосновського з кінцем липня ц. р. та св. п. ред. Богдана Кравцева два тижні тому. На поминках після смерті д-ра Сосновського започатковано збірку на фундацію його імені при Українському Вільному Університеті, яка вже принесла по-важну суму грошей та яка і далі продовжується, а під час похоронів св. п. ред. Богдана Кравцева започатковано збірку фондів на видання його творів. Перший список пожертв на цю добру ціль надрукований на іншому місці в цьому числі, а здійснення запланованого видання буде справді достойним пошануванням Спочилого із рівночасною великою користю для української культури, що була головним полем його діяльності і творчості.

Велика спадщина творчості св. п. ред. Богдана Кравцева охоплює чотири головні ділянки: поезію, літературознавство, публіцистику і бібліотекознавство. Збірка і публікація бодай найважливіших творів св. п. ред. Богдана Кравцева з цих чотирьох ділянок буде справді монументальною книгою-пам'ятником однаково для української культури, як і для св. п. ред. Богдана Кравцева. Для підготовки видання такої збірки плянується порозуміння між чотирма установами, в яких св. п. Б. Кравець найбільше себе проявив: Організація Української Молоді (Плост), письменницьке Об'єднання „Слово“ та видавництва „Сучасність“ і „Свобода“. Порозумівшись спільно, вони створять окрему Раду Довіреня, яка займеться підготовкою та виданням відповідного збірника, ангажуючи до цього «валідифікованих» виданців.

Очевидно, що видання такого збірника в теперішню часі коштуватиме поважну суму і тому збірка продовжується. Було б дуже побажано, щоб до видання такого монументального збірника творчості св. п. ред. Богдана Кравцева причинились своєю пожертвою якнайбільше осіб, бо з праці і творчості цього видатного нашого поета, літературознавця, редактора, публіциста, пластуна і діяча користала вся громада і скористала українська культура. Надрукований в запланованому збірнику список жертвodawців на видання такого збірника буде сам по собі заслуженим пам'ятником також і для жертвodawців.

Володимир Мацька

СТАРАЙМОСЯ ПРОТИДІЯТИ

Кілька днів тому наша преса подавала повідомлення про сильний зріст злочинності в ЗСА, що цього року збільшилась на 18% в порівнянні до минулого року. Там сказано, що цього року з рук злочинців згинуло в ЗСА 20 тисяч осіб, а всіх злочинів було понад 10 мільйонів, а найбільш непокоючою вісткою було те, що третю частину всіх тих важких злочинів поновила молодь у віці 10 - 17 років життя.

Прочитавши це, кожний думаючий людина можуть насуватися питання, що буде далі, як та злочинність буде повторюватись і зростає в тому самому відношенні? Чейже маско поліцію, суди, арешти, поправчі доми. Знаємо, що заробітки тутешніх людей куди більші, як у всіх інших державах світу, а люди, які не можуть, чи не хочуть працювати — одержують різні допомоги для безробітних та хворих, убогих, чи старечу пенсію. Усі люди мають відповідні помешкання і ніде немає бездомних.

Отже чим пояснити цей зріст злочинності, що його аж важко зрозуміти.

Уважаю, що не помилюсь, коли скажу, що все це нещастя є наслідком злого і невідповідного виховання молодого покоління, усунення Бога і навчання релігії з державних шкіл, тільки матеріалістичне наставлення до життя усіх промарканих населення (а провідний кіл в першу чергу), погоня за достатками, вигідним життям та, до високої міри, розвиненого egoїзму.

Думаю, що українська спільнота, баючи це, розуміє все так само, але, на жаль, бувають випадки, що частина нашої молоді, живучи в таких умовах та середовищах і навчаючись у тутешніх школах, готова прийняти все це за добру монету та старатись користати по-своєму з тутешнього життя.

Сподіваючись, що всім нашим батькам... залежить... на тому, щоб виховати своїх дітей на добрих під кожним оглядом громадян нашої спільноти та країни, в якій живемо, хочу подати деякі думки, щоб тим способом розпочати ширшу дискусію на цю тему.

Практика показує, що самі слова, хоч би вони були найкращі, найбільш переконливі та висловлені найбільшими авторитетами, не завжди допомагають. Теж не все може зробити школа, хоч би вона була й найкраща, аж до хвилі, коли людина стане вже дорослою.

Дуже добрим виховним чинником є атмосфера батьківського дому та добрий приклад батьків і найближчого середовища, в якому дитина зростає та розвивається фізично і духовно.

Родина, в якій панує спокій та гармонія, в якій є згода і любов між усіма її членами, де кожна дитина батьків і дітей має свою мету, де слово обох батьків має однакову вагу і жадна сторона, не хоче робитись кращою не...

К. Круський

ПРО УКРАЇНУ В „НОВИЙ КОЛОМБИНСЬКИЙ ЕНЦИКЛОПЕДИ“

Коли ж розглянемо під „скити“ і „сармати“, то там вже зовсім нема згадки про Україну, а тільки сказано, що ті племена заселили територію „Південної Росії“.

Далі стаття про Україну накреслює усі інші періоди історії нашого народу у формі і рамках, що є знайомі і є згідні з наукою історії України. Читачам дали цілою опрацьованою енциклопедичною статтю про Україну, нам аж болісно стає, що такий єдиний, як наведений вгорі, термін, немо підступно спотворює її, бо далі є добре оформлені усі історичні періоди українського народу, як, наприклад, ослаблення Київської Русі через поділ її на дрібні князівства, навала монголів, Київсько-Литовський період, польська і російська експансія в Україну, зродження Козаччини, а відтак спроба Хмельницького зберегти українську державність, невдача, поділ Української держави на частини...

Як же важко буде добре виховати дитину в такій родині, де між батьками бувають сварки, нарікання, а то й прокляття, де кожна з батьків „ходить своїми власними стежками“, де неділя та свято в нічому не різняться від інших днів, де молитва в пошевірці, де бувають часті шпитиси або батьки приходять до хати в стані, який не заслуговує на довіру, де для дитини немає зупинки, де не питають дітей, що вони роблять та з ким приставляють...

Коли дитина ходить до школи, то це не значить, що всю журбу про виховання дитини перебирає хтось інший. Названі батьки повинні дуже цікавитись шкільною працею своїх дітей та бути завжди в контакті зі школою. Добре буде, коли узгодимо з учителем усі важливі виховні засоби та починаючи навіть тоді, коли вчитель зовсім недовольний з нашої дитини. В деяких дітей проявляється часто якийсь спеціальний зацікавлення, а то й талант, які варто спільно обдумати та підбадьорити, щоб його не змарнувати, а знайти засоби до його розвитку.

Дуже велику увагу повинні присвятити батьки до того, щоб пізнати товаришів своєї дитини, тих, з якими вона часто пристасує. Злі товариші можуть знівечити багато того, що батьки створили своєю довгою працею. Те саме відноситься до лектури, що її діти читають, та до розваг (фільми, телевізій тощо), в яких беруть участь.

На окрему увагу заслуговує справа давання грошей дітям. Добре є, коли дитина одержує від батьків невеликі грошові дати, але ці дати мають мати виховний характер. На них вона повинна вчитись опадати та розумного господарювання своїм майном. Дастись гроші дитині не на те, щоб вона відразу їх розтратила. Ці гроші можуть стати коначно потрібними за кілька, чи кількадцять днів і тому їх треба зберігати.

Дуже велику увагу треба присвятити дітям в часі їх доростання. Це мають найнебезпечніший вік, бо багато дітей у тому віці вважає, що вони вже дорослі і самі знають, що їм робити та з ким приставати, і це часто викликає їм на шкоду. Важливу роль грає товариство інших дітей, на опінію якого діти вразили. Саме тут може бути початок всього злого.

Від належного виховання залежить даліше життя, праця, поведінка, вчинки та успіхи молодої людини. Злочинців теж виховують, але як?

Після наведеного є маленька вставка, що нагадує нам автора терміну „Київська Росія“. Ця вставка відноситься як інформація до української мови, про яку сказано: „УКРАЇНСЬКА МОВА, також звана малоросійською: гляди „Російська мова“; „Слов'янські мови“.

Зовсім ясно, що автором потрібними за кілька, чи кількадцять днів і тому їх треба зберігати. Дуже велику увагу треба присвятити дітям в часі їх доростання. Це мають найнебезпечніший вік, бо багато дітей у тому віці вважає, що вони вже дорослі і самі знають, що їм робити та з ким приставати, і це часто викликає їм на шкоду. Важливу роль грає товариство інших дітей, на опінію якого діти вразили. Саме тут може бути початок всього злого.

Від належного виховання залежить даліше життя, праця, поведінка, вчинки та успіхи молодої людини. Злочинців теж виховують, але як?

статті про Грушевського згадується той факт, що він в його монументальній історії опрорктив російські націоналістичні традиції, які виводять історію Росії від стародавнього Києва. Це коротко, але суттєво ствердження буде спонукою для студента чи дослідника відповідно застановається над цією спорозованою проблемою та заглянути до інших джерел.

Шкода, що у статті про Україну не подано ніякої літератури з історії так, як, наприклад, у статті про Росію. Однак, цей невдалий рідний і стан вважати, а саме: серед поданих авторів, з яких деякі не поважно трактували українську проблему (наприклад, англійськ сер Бернард Палес, який у своїх працях про Росію, дослідно робив книги з української визвольної проблеми) є вже поданий автор - українець проф. Тарас Гуцак і його праця „Російський імперіалізм від Івана Великого до Революції“. Сподіваємось, що з часом число таких авторів, які виводять на ті російські націоналістичні традиції, буде збільшуватись.

У названій енциклопедії є більше статей, що відносяться до України, як, наприклад, „Закарпатська область“, „Рутенія“, „Київська Росія“ та багато інших, які розглянемо пізніше. Текст останньої названої писав Юрій Вернадський. Він, як вже знаємо, вважає „Київську Русь“ праотцівщиною росіян, українців і білорусів. Дві перших статті написані мряковитю і хоч в першій з них („Закарпатська область“) згадується про те, що „той район в березні 1939 р. проголосив свою незалежність“, то з поданого етнічного складу „того району“ виходить, що то був один куток світу з невизначеним національним обличчям.

З подібним штучним замрячуванням написана стаття про Київ, після якої йде стаття „Київська Росія“, з накресленою картою території за часу приблизно 1000 року. На карті видніє назва двох міст — Києва і Новгорода, а в центрі карти видніє напис „Росія“.

У статті про Київ скреплюються елементи крайностей і протиріч. Тут написано так, з чого можемо бути горді, і рівнорядно з тим написане так, що соромить нас як нарід і націю. Тут Київ представлений як одне з найстаріших і наймальовничіших міст Європи та центр української культури, і в цей же час сказано, що Київ є „знаним для росіян як „мати міст“.

Це докладний переклад з написаного в енциклопедії, чого не можемо утотожнювати з історичним „Мати міст“ (перекладу 1941 р.) і „Історію Української Літератури“ (5 томів 1922-27). Грушевський доводив, що період Київської Держави (від X до XIII століття) належить тільки до України. Отже, він опрорктив російські націоналістичні традиції, які виводять історію Росії від стародавнього Києва. Грушевський став президентом Української Республіки в часі її проголошення в 1918 р. Після німецької окупації України в 1918 р. він до Австрії і повернувся в Україну в 1924 р. В 1930 р. був виселений з Києва советськими властями“.

Стаття про Росію займає 5 сторінок, і, очевидно, що тут княжу добу Київської Держави трактується, як початок історії російського народу. Тому добре, що у

тими самими, отже, одну четвверту своєї території і сім мільйонів українців Україна повинна відступити Польщі.

Від себе п. Сталь додає, що український нарід може розвинути в собі творчі сили, створити і утримати державу, хіба тільки тоді, коли воцередить усі сили на своїх корінних народних обширі і пошукає приязних розв'язань, (спірна проблема) з тими сусідами, що не заважають підставати його існування; він особисто думає, що Україна належить до обширу чорноморського і не повинна бути пов'язувана з обширом середньої Європи.

Так пише колишній львівський університетський професор, колишній советський тюрецький, колишній засланиць до Казахстану, дивом би він нічого не навчився і нічого не знає, що діється в світі. Він же знає, що всі африканські народи мають вже свої держави, що Франція добровільно відступила з Африки, який Іспанія їде за її прикладом: „Він не чує, що Франція, щоляндія і інші домають самостійність, а він

ЛЮДОВУ ГОРУ ПРИВЕЗУТЬ ДО САВДІВСЬКОЇ АРАБІЇ

(М. Р.). — Саудівська Арабія задумала при допомозі французьких науковців привезти велику льодову гору з Антарктики, щоб мати свіжу воду, як теж зміняти підсоляні веродючі частини краю. Це після другого сина покійного короля Файсала, Магомета Файсала. Таку льодову гору привезли б буксирні пароплави, які тагли б її. Як тільки ця гора з'явиться при берегах Саудівської Арабії, до неї проведуть рури і будуть випомпувати з неї воду, бо гора поже топиться. Випаровування гори витворить хмару вогкості, які спеціальними апаратами будуть перемінювати в дощ. Магомет Файсаль сподівається, що за якийсь час можна буде зміняти рослинність Саудівської Арабії, як теж і підсоляні в деяких прибережних областях. Ввесь цей плян, над яким усе це й далі працюють, це тільки частина змагань цієї країни, щоб її вивести в нові обставини світу, заки надфотні джерела вичерпаються, що може статися більш - менш у 2005 році. Магомет Файсаль каже, що він прийшов на гадку спробувати льодову гору тому, що Аргентині вдалося було привезти малу льодову гору з Антарктики в 1886 році. Однак, Саудівській Арабії прийшлося б привезти таку гору з далеко більшої віддалі. Саудівська Арабія добреліплять французькому урядові для французьких — дослідників, що працюють під проводом Поля Еміля Віктора над новими дослідями льодових гір в Антарктиді.

Магомет Файсаль, який провів десять років у ЗСА, каже, що вибрати відповідну льодову гору буде можна при допомозі обсервацій з літанів. Такі обсервації вже переводяться. Льодову гору привезли б спеціально для цієї цілі збудовані буксирні пароплави, з яких ливня бурмячуванням написана стаття про Київ, після якої йде стаття „Київська Росія“, з накресленою картою території за часу приблизно 1000 року. На карті видніє назва двох міст — Києва і Новгорода, а в центрі карти видніє напис „Росія“.

У статті про Київ скреплюються елементи крайностей і протиріч. Тут написано так, з чого можемо бути горді, і рівнорядно з тим написане так, що соромить нас як нарід і націю. Тут Київ представлений як одне з найстаріших і наймальовничіших міст Європи та центр української культури, і в цей же час сказано, що Київ є „знаним для росіян як „мати міст“.

Це докладний переклад з написаного в енциклопедії, чого не можемо утотожнювати з історичним „Мати міст“ (перекладу 1941 р.) і „Історію Української Літератури“ (5 томів 1922-27). Грушевський доводив, що період Київської Держави (від X до XIII століття) належить тільки до України. Отже, він опрорктив російські націоналістичні традиції, які виводять історію Росії від стародавнього Києва. Грушевський став президентом Української Республіки в часі її проголошення в 1918 р. Після німецької окупації України в 1918 р. він до Австрії і повернувся в Україну в 1924 р. В 1930 р. був виселений з Києва советськими властями“.

Стаття про Росію займає 5 сторінок, і, очевидно, що тут княжу добу Київської Держави трактується, як початок історії російського народу. Тому добре, що у

тими самими, отже, одну четвверту своєї території і сім мільйонів українців Україна повинна відступити Польщі.

Від себе п. Сталь додає, що український нарід може розвинути в собі творчі сили, створити і утримати державу, хіба тільки тоді, коли воцередить усі сили на своїх корінних народних обширі і пошукає приязних розв'язань, (спірна проблема) з тими сусідами, що не заважають підставати його існування; він особисто думає, що Україна належить до обширу чорноморського і не повинна бути пов'язувана з обширом середньої Європи.

Так пише колишній львівський університетський професор, колишній советський тюрецький, колишній засланиць до Казахстану, дивом би він нічого не навчився і нічого не знає, що діється в світі. Він же знає, що всі африканські народи мають вже свої держави, що Франція добровільно відступила з Африки, який Іспанія їде за її прикладом: „Він не чує, що Франція, щоляндія і інші домають самостійність, а він

бажає колонії в самій серцевині Європи. Проте навіть і старої історії повинен би знати, що Русь вийшла в історичну арену на сто років раніше ніж Польща; що тоді, як показав першій П'яст, то Русь вже межувала десь на сьогоднішній Лемківщині з Велико-Моравською державою; що Русь, прийняла християнство в тім часі, що і Польща, тому вона польською християнства не потребувала, а це так поширеного, як про це історія добре записала. (До речі, це в 1938 р. уряд польської католицької держави зруйнував стоїтьдесять українських православних церков на Холмщині), і це все п. Сталь називає „диренням християнства“. Шкода, що тоді кард. Випинський не протестував ані одним словом проти того, а нині, як комуністи не дозволяють ставити нових костелів, він протестує. Також польської культури Русь не потребувала, бо на Русі культура була вища. На Русі, наприклад, була скасована кара смерті, а в Польщі обов'язували засадати око за око, зуб за зубом. (Закінчення буде)

НОВОРИЧНА ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИ

Нью Йорк. — Заходами Об'єднання Мистців Українців Америки (ОМУА) тут в суботу, 31-го грудня ц. р. в Українському Народному Домі при 2-й евею, відбулась місцевіа новорічна зустріч з привітанням письменника - гумориста Івана Керницького - Ігера та різними несподіванками. Початок зустрічі год. 9-та вечора; аранжир цього місцевіа вечора маестро Михайло Черешньовський.

Б. Михайлович ДО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ РОЗМОВ

Вже багато паперу заплясано на цю тему і є багато ентузіастів, які вірять, що такі розмови можуть принести навіть дуже додатні наслідки. Свої надії опирають вони переважно на польським журналі „Культура“ і на статтях п. Мерошевського. Однак, на жаль, не всі поляки змудрили по школі. П. Мерошевський і кілька його однодумців це одиниці серед польської еміграції. Для ентузіастів подано двох визначних польських публіцистів і їх твори, що мають напевно більший вплив на польську еміграцію ніж розумні статті п. Мерошевського:

- 1. Станіслав Скушник — Українська державна програма на тлі діячності — Лондон 1948; 2. Здіслав Сталь — Назад до Сходу — Лондон 1971. 3. „Назад до Сходу“ наведе кілька уривків, що можуть дати тему для розмов нашим ентузіастам з поляками: „...чи може бути щось більше суперечне з історичним досвідом, як тривалість і незмінність міжнародної умови в двадцятім столітті? (...) Також характер теперішньої міжнародної умови не може ворожити їй довгого існування (...) А як виглядають наші права до східних земель? Вони були віддані Росії в Ялтанській умові, що була зовсім чужий, а не жадною умовою, без згоди польського уряду і без дійсної згоди людности, бо плебісцит з осені 1939 р. під советськими багнетами був звичайною пародією вислову народної волі. Права Річ-

досполити до східних земель є безсумнівно, незадаченні і несприятливі. Невільно нам з них регнгувати. Їх цивілізація, свобода і народний розвій належали до історичної місці Польщі на сході Європи. Чи та місця поширювання християнства і цивілізації на схід Європи, боротьба за нашу і нашу волю, нашу історичні і договірні права можуть віджити знов і зачати формувати діячність? (...) А ірещня, по заламанні імперії Москви цілий теперішній уклад в світі і Європі, чи в її східній частині завантяться, і тоді всі можливості стануть отвором перед Польщею. (...) і тієї великої нагоди і можливості не вильно програти ані змарнувати (...) Мусимо боронити нашої границі на Одрі й Нісі і мусимо боротись за відіскання східних земель (...) Були то трагічні етапи, які, однак, якіні повинні довести до устрою загальної свободи, діячої влади права і правдивого миру також для Польщі та інших тепер під'являючих народів (...) Аджке, східні землі були від початку історії Польщі, від самих початків тисячоліття, за-

саднячим чинником нашого народного розвою. Прещня, вже перші історичні П'ясти спрямували свої зусилля і чуйність відразу на захід і на схід. Проти германської натиску від заходу і проти загроз, спочатку від Київської Русі, а пізніше відносно смертельних небезпеч, що вилонувались з дальшого євразійського і московського сходу (...) Але тільки говорити про Львів і східні землі, і тільки згадувати мнущування — то не вистачить і то не все. Доля того міста і земель тісно доп'язана з долею цілої Польщі“.

ДО УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИХ РОЗМОВ

(Закінчення зі стор. 2-ої).

зуб. Як мешканець Львова, п. Сталь повинен знати, хто, коли і на чий землі заснував Львів, для чого він повинен заглянути до історії Польщі, хоч би проф. Кутшеба, який був добрим польським патріотом, але істориком, а не пропагандистом, і він пише, що Казимир Великий перший раз прилучив Червеські городи до Польщі 1350 року. Де ж тоді ті „початки тасачності“ п. Сталь?!

На германський натиск п. Сталь не має причини нарікати. При допомозі німців П'ясти загарбали від чехів, дець-моло тасачного року, Країна; при допомозі німців ходили на Литву, при допомозі німців Волеслав ходив на Київ, при допомозі і за дозволом Гітлера міністер Век захопив у чехів Заолзья, тий самий Польща чи не була співучасницею гітлерівської агресії.

Перша Карпатська Україна поставила „спротив німецько-польсько-мадярській коаліції, і на потвердження цього існують документи, як міністер Век вислав на Карпатську Україну диверсійні відділи, щоб допомагати мадярам завойовувати молоду і слабу державу, і теж за дозволом Гітлера. Чи не нездібність польських міністрів доводить польський нарід до нещастя?!

У своїй праці п. Сталь пише, що окупація ніколи не перестав бути окупацією, а міжнародні умови не є незмінні. Але сам собі ж заперечує, уважаючи, що тільки окупація українських земель Казимиром Великим перестала бути окупацією і незмінні є договори: польсько-російський в Рязі з 1921 р. і договір амбасадорів з 1923 року, бо тими договорами признано українські землі Польщі, не вважаючи на спротив українського народу.

Думаю, що на тлі сучасної історії п. Мерошевський є великим полком, хоч побоявся, що він не має призначення у таких послідовників Бека, як пп. Скішпек,

Сталь і багато інших, але я не думаю, що він є приятелем українців з любови до України. Він тільки, як польський патріот, роздумуючи над нещастям польського народу, роздумуючи над тим, як віднайти повну незалежність і забезпечити Польщі правдивий мир і розвій (не на двадцять років, але тривалий, може, на століття), доходить до висновку, що це можливе тоді, коли Польща буде сусідувати не з російською імперією, але з вільною Україною в межах її етнографічних територій. Думаю, що нема ні одного українця, що не хотів би порозуміння з такими поляками для спільного добра.

Чув я від поляків і знаю з преси, що поляки не люблять, щоб ім пригадували їхні помилки відносно України. Але якраз про ті помилки треба говорити, бо тоді можна бачити, які шкоди вони наробили не лише Україні, але і Польщі, і на майбутнє не треба їх повторювати. Тут наведу тільки кілька найбільших.

Першою великою помилкою було загарбання Казимиром Галицького князівства тоді, коли скіди українські землі перебували в татарській армії. Галич був би відносно велику українську державу, яка Польщі не загрожувала, натомість була б здержала розрізт небезпечної Московії. Другою помилкою було недодержання умов з Хмельницьким, що й штовхнуло його до союзу з Московією, а це принесло велику шкоду і Україні і Польщі. Третьою, це був напад Пилсудського і Галлера на Західну Україну, що допомогло Москві завойовувати Східню. Якщо б не це, то нікі, ані Польща, ані Україна не мусили б слухати московських „босів“.

Але так буває, що як невідповідні люди дірвуться до влади, неумудро політикою виведуть нарід на бездоріжжя, а тоді вже не вистачить побрякувати шаблею і кричати „не дамо гуляка“, тоді вже пізно, а конвенції несе цілий народ.

„Білосніжка“ — в Клівтоні

Питання, як вдержати живання української мови серед нашої молоді хвилює, турбує і бере в полон заставив неодиноким свідомим українських громадян. Це ж бо і основне питання, в який спосіб зберегти нашу молоді для української спільноти, воно спонукає вчителів і директорів Шкіл Українознавства у дальшому навчанні наших дітей.

Всі ми цього свідомі, що життя поза межами України не завжди сприятливе для розвою та плекання української мови. Місцем, де наші діти вивчають рідну мову є Школа Українознавства, хоча часто ті школи мають важкі матеріальні обставини і брак зрозуміння української спільноти щодо важливості навчання своєї мови.

Щоб дати учням змогу розвинути і збагатити українську мову, а рівночасно дати їм можливість виступати на сцені із своїми шкільними приятелями перед своїми батьками, вчителями, товаришами і — українською спільноту, живаючи це українське слово — зродилося бажання, щоб силами молоді школи, поставити п'єсу „Білосніжка“. Підготування і живання роль очолила вчителька школи Дарія Колатало. Проійшло у підготовці дві роки нелегкої праці. У її світлій праці допомогла Христина Бук, як хореограф. Директор школи Стефанія Кавосюк повеслачасно пригадувала батькам про важливість того завдання. Це спонукало поставити підготовчого Батьківського комітету, який очолила Ольга Гнатюк. Батьки в свою чергу, як могли так допомагали. Немає куди правди діти, що не раз не вистачало сил у п-і Колатало і п-і Бук, не раз зневажала послабляла завзяття її віру в успіх. Великі розчарування закардали і забирали насагу до праці, проте знову думка про рідну мову й любов до неї таки перемогла, бо вже у найближчу неділю — 14-го грудня, ц.р. буде „Білосніжка“ вперше пшитатись „в прам'єра“ у Клівтонській „Бердівській школі“.

Проте, іспит зрозуміння, цього важливого і дорогого питання української мови вихається у цьому — скільки нас — глядачів буде на залі?...

I. Ш.

СВЯТКОВИЙ ВЕЧІР В КЛІВЛЕНДІ

Клівленд, (І.Ф.). — Товариство за Патріархальний Устрій Помісної Української Католицької Церкви, Відділ в Клівленді, відзначає сорок п'ять років народини Слуги Божого Митрополита Андрія Шептицького Святковим вечором в неділю, дня 14 грудня 1975 року, о год. 4-й по полудні в залі церкви св. Йосафата, при 5720 Стейт Ровд в Пармі. Того ж дня будуть відправлені у всіх ПУК Церквах Клівлендського Деканату Святи Літургії і Молелі за його прославу, і за приспіння бєатифікаційного процесу.

В Церкві св. Йосафата молебень в наміренні Слуги Божого Андрія буде відправлений бєатосердно перед святковим програмою, о год. 3-й по пол.

В програмі Святкового Вечора будуть такі доповіді: ред. Романа Данилевича, о. д-ра Ізидора Нагаєвського та проф. д-ра Василя Маркуса. Програмою Вечора провадитиме проф. д-р Богдан Лончина з Детройту.

Нетерпеливо ждемо на ус-

Перед виставкою емалій Шонка-Русича у Філадельфії

В приміщеннях Українського спортивного клубу „Тризуб“, при 4932 Н. Брод вулиця, у Філадельфії, 12-го грудня ц.р. о год. 8 вечора, відбудеться відкриття виставки українського мистця - малювача, що працює в ділянці емалій, Шонка - Русича. Відкрєє її маєстро Петро Мєгик. Виставка буде відкрита в днях: 13-го грудня, від год. 12-ої до 7-ої вечора, і 14-го грудня, від год. 10-ої ранку до 4-ої по полудні.

Мистець - емаліст Константин Шонк - Русич, родом з Житомирщини. Під час Другої світової війни опинився в Зах. Німеччині, звідти емігрував до ЗСА і спершу поселився в місті Чикаго, а тепер проживає і творить в Нью Йорку, де має свою невеличку мистецьку галерею - крамницю і рівночасно робітню, при 13 Схід 7-ма вулиця, напроти церкви св. Юрія.

Будучи талановитим мистцем, і опанувавши досить грудний і складний рід мистецтва, яким є емалія, що процвітало в Україні за княжих часів, — Шонк - Русич став на еміграції одним з найбільш відомих мистців-емалістів. Внарі з обдарованістю, Шонк - Русич є теж дуже працьовитий як мистець і дуже підприємчий — дає часті виставки в більшості міст ЗСА й Канади, в українських і чужинських мистецьких галереях, завдяки чому став дуже популярним. Шонк - Русич мріяв свої мистецькі здібності також між американськими мистцями - малювачами, виставляючи свої праці на популярних виставках під відкритим небом на Вашингтон — Сквері в Нью Йорку, в яких беруть участь сотні мистців із ЗСА, Канади й європейських країн. На тій виставках наш мистець одержує високі відзначення: в 1966 р. — другу нагороду, в 1967 р. — першу нагороду, в 1968 р. — першу нагороду, в 1972 р. — другу нагороду, в 1973 р. — першу нагороду, в 1974 р. — другу нагороду. Тут слід відзначити, що хоч у тих масових виставках - ярмарках, що відбуваються на Вашингтон-Сквері в Нью Йорку, беруть участь мистці великої класи, а побіч них і мистецькі дилетанти — проте за склад журі, яке нагороджує мистців, входять мистецтвознавці, мистецькі критики, професори мистецтва, історики мистецтва тощо — і одержати там

нагороду не приходитьсь легко.

Творчість мистця - емаліста, Шонка - Русича високо оцінюють українські мистецтвознавці. З нагоди виставки, що відбулася в 1972 р. в Торонто, Канада, в галерії „Фокус“, про творчість Шонка - Русича так висловився відомий мистець і мистецький критик, Богдан Стебельський:

„Шонк - Русич дуже добрий користувач. Рисунок його відзначається деформіцією і наївністю, що ставить його мистецтво на межі народного і рафінованих мистецтв. Часом він нагадує малювання народних умільців із кахлів гудульських печей, часом є щось у нього з мініатюр Никифора Дроніка з Крилиць, а в деякому є і з Моделяні і Шагаля, а деякі нагадує і Врутовича... Покликаючись на наведені приклади, ми ніяк не хочемо сказати, що Шонк-Русич імітує будь-кого з названих. Він є оригінальний і самобутній і тематично і стилем“.

Як довідусь від мистця, у Філадельфії Шонк - Русич виставить багато, а чи всі нові праці, які він отворив в останньому часі. На цій виставці він покаже твори в таких родах емалій: княжа емалія, емалія в конструкції, іконі в емалії, емалійні живописи.

Мистець покаже на цій виставці найновіший дорібок в різномірній тематичі — краєвиди, іконі власної роботи, народний фольклор тощо. Зокрема покаже багачко творів тематично пригтованих для дітей — зайчики, котки, птвичі, грибки тощо, для прикрас дитячих кімнат.

Любителі мистецтва у Філадельфії матимуть нагоду оглянути цей найновіший дорібок нашого мистця-емаліста, Шонка - Русича.

(С. Ж.)

ПОДЯКА

Найбільше горе і смуток по втраті Найдорожчої Особи віддається дещо помешканим, коли їх ділять круги приятелів, знайомих організацій і громадських своїх приятелів співчуття для скорботи родичів та відданих останніх предсудт людей, що волею Всевышнього відійшла у вічність.

І коли, нещадно, перервалася нитка життя і на віки перестало битись любляче серце нашого Найдорожчого і ніколи Незабутнього

ЧОЛОВІКА, ТАТА, ДІДУСЯ І БРАТА

Бл. п. проф. д-ра ВАСИЛЯ СТЕЦЮКА

ми зустріли дуже багато виявів тих шляхотних серцець і за це їм усім глибока вдячність та найсердечніша подяка.

Особливу вдячність висловлюємо Всєч. о. д-рові Мєлєтєві Войтарову за відправлення Панахиди. О. деканові А. Ворє, о. З. Вачинському, о. Лавренєвичу Панахиді у похорону та о. д-рові В. Галлєвичу за зворушливу згадку на радіопрограмі та під час Служби Божої в сороковий день смерті Покійного, за участь в Панахиді і похороні, о. монс. Томасові Фєвє, президентові Сїтон Гол Університету, віце-през. о. Чарльє Штенголь, о. І. Антєчак, чермоної Філі секції Університету та віце-президентом Сїтон Голу, деканам інших департаментів, численним професорам та за теплу згадку в газеті „Setonian“ призначені Покійному прикмети доброго педагога, зразкового професора та приятеля молоді.

За численні Служби Божі о. д-рові І. Назаркові (Канада), о. кан. В. Смікові (Ютіа), о. В. Тарнавському (Едмонтон), о. кан. В. Стебельському, о. д-рові С. Гаюкові, о. В. Лукашевичу, о. М. Голубинському, о. П. Стецькові (Рім) та священникам зі Сїтон Гол, які через цілий рік відправлятимуть Служби Божі.

Довго залишатиме в нашій пам'яті прощальні слова під час Панахиди, похорону та трини — проф. д-ра О. Андрушковою від ГР НТШ, НТША та Делегатури УВУ, проф. д-ра М. Чирковського, проф. д-ра П. Стерча, проф. д-ра В. Лева від філологічної секції та товариша праці гімназії СС Василіанок у Львові, д-ра Е. Жарського від Шкільної Раді УККА та згадку в газеті „Рідна Школа“, ред. А. Драгана від Редакції „Свободи“, УНСоюзу і Курсії Українознавства на Союзній, ред. І. Кєдрина, д-ра Р. Осичука від односельчан, зворушливе до сліз слово проф. І. Олексичина — полове призначення для Покійного, інж. Р. Кєбринського, пані І. Федєшини від учениць СС Василіанок у Львові, мр І. Кєстоцька, Я. Кєлимєвського від шкільних товаришів, маєстра В. Гєнтєша від працівників Союзів.

У наших серцях зберігатимемо завжди глибоку вдячність всім Приятелів, знайомих, кол. Учнів і Студентів Покійного, що на вістку про нещадну смерть виявили безчленні і незабутні докази пошани, любови і глибокого жалю, дякую Ученицям Покійного, а моїм Дорогим Товаришам за співчуття, участь в похоронах, похороні на Службі Божій, національні цілі, всім Учням гімназії Львова і Студентам сїнальських Карєфєльду, Мюнхєну, Вєрхєстєгєду та Сїтон Гол Університету, які перебували біля домовини Покійного та взяли участь в похоронних Богослужбах, приймаючи св. Причастя в наміренні Покійного.

Незабутньою остаеться уважність Родичів, Кумів, Сватів і Приятелів, що прибули на похорон, прислали співчуття, квіти, пожертви на народні цілі та діляли з нами горе, печаль і смуток.

Дякуємо за співчуття, пожертви на народні цілі і клєсєдари у „Свободі“ — ГР НТШ, НТША, НТШ в Європі, Австралії та Осєредковій НТШ у Вашингтоні за клєсєдну, Помінальну Службу Божу і Валентині Сходини, Українському Історичному Товариству, „Шкільній Раді УККА, УВАН, УНКА, Т-во „Збаржачини“, ОВДЛМ, Асоціації Українських Університетських Профєсорів, Українському Музичному Інституті, Літературно-Мистецькому Клубові, „Слово“, „Рідній Школі“ у Філадельфії, „Рідній Школі“ в Джєрєзі Сїті, Плавській Співачій і Плавствителів в Джєрєзі Сїті, СВА Влад. 71, УНДомові в Джєрєзі Сїті, Надгрудєвській Окрузі УНСоюзу.

Серцем повним вдячності дякуємо за вітні і квіти та пожертви Дорогим Сїнальським Головною Камєларі УНСоюзу і В-ва „Свобода“, Управі Союзів, ред. А. Драгана за зворушливу згадку в газеті, ред. І. Кєдрина, що зайнявся порядком під час Панахиди, похорону і трини — наша щира і незабутня вдячність.

Дякуємо Працівникам „Орхидєї“ за пожертви, вітні і участь в похороні та Гостям „Орхидєї“, які зложили данки на American Heart Association.

Зворушливо вдячні Пластовому Загоні „Червона Калина“ за численну участь в Панахиді і за спів під час відправ, вшановуючи пам'яті Батька в пам'яті Юрка.

Глибока вдячність Профєсорам і Студентам Сїтон Гол та Працівникам і Клієнтам забезпечувачів компаній „Home“ і „Midland“, які крім квітів і вінців зложили поважні суми на American Heart Foundation і American Cancer Society.

Не можливо виявити словами щирої і правдивої вдячності усім, усім, що не жаліли труду і прибули на похороні, що китилими квітів і вінців прикрасили домовину, засвідчили любов, склали пожертви на численні Служби Божі, навіть на протиг кількох років та пожертви на народні цілі (проголошені раніше).

Щє раз з глибоким наболїлого серця і зі зворушенням складаємо подяку за безчленні співчуття особисто чи письмово всім, хто віддав останню спідругу нашому Найдорожчому Покійникові, що ставравсь облегшити наш невольний біль і смуток — за піддержку в найтяжких днях ще досі незаспокоєного гора.

Нехай американська земля, змішана з грудною рідною землею буде легка Покійному, а Милостивий Господь винагородить всім стократно неустачними ласками, всещєдрими благодатями та просимо прийняти слова нашої бєзмєрно правдивої вдячності —

дружина — КВІТКА
син — ЮРКО з дружиною КАТЕЮ
і сном МАРЧНОМ
сєстра — МАРІЯ ПІДГОРОДЕЦЬКА

В пам'яті Покійного зложено:
на НТШ — 715.00 дол.; „Цєрку в Потрєбі“ і Патріарший Фонд — 380.00 дол.; Альманах Збаржачини — 311.00 дол.; Цєрку св. Юра — 295.00 дол.; УВУ — 275.00 дол.; Гарвардський Цєнтр — 235.00 дол.; ОВДЛМ — 125.00 дол.; Інститут В. Липинського — 100.00; В-во „Червона Калина“ — 65.00 дол.; Укр. Кат. Університет — 60.00 дол.; Укр. Фундація Волі — 50.00 дол.; Енциклопєдію Українознавства — 25.00 дол.; Рідну Школу в Джєрєзі Сїті — 20.00 дол.; Приятелі Американці зложили 775.00 дол. на Amer. Heart Foundation і Cancer Society.

І ми долучусьмо до пожертв, складаючи на вічний спомин Покійного:

Сєстра зложила —
500.00 дол. на будову церкви св. Юра в Нью Йорку
100.00 дол. на радіопрограму

Дружина зі Сїном зложили —
600.00 дол. на будову церкви св. Юра в Нью Йорку
200.00 дол. на „Цєрку в Потрєбі“
100.00 дол. на цєрку в Кєрґонсїоні, Н. Й.
100.00 дол. на цєрку в Джєрєзі Сїті, Н. Дж.
75.00 дол. на Альманах Збаржачини
25.00 дол. на Музейний Фонд Союзу Українок Америки

Разом всіх пожертв зложено 5,001.00 доларів.

Maria Jaroslawska, D.D.S.
782 West End Avenue, New York, N.Y.
МАЄ ПРИЄМНІСТЬ ПОВІДОМИТИ
про відкриття додаткового офісу
при 144 WILLIAM FLOYD PARKWAY
SHIRLEY, L.I., N.Y. 11967
Тільки п'ятниця і субота за домовленням.
(212) 662-5181 (516) 281-3261

СТУДІЯ МИСТЕЦЬКОГО СЛОВА
ЛІДИ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ в НЬЮ ЙОРКУ
повідомляє, що заповіджена на день 21 грудня 1975 р.
в Нью Йорку вистава драми М. Старицького
„Ой не ходи Грицю“
з незалежних від Студії причин
НЕ ВІДБУДЕТЬСЯ
Просимо ласкаво відібрати гроші за закуплені в передпродаж квітки в крамницях АРКА в ЕКО.

Український Народний Союз
пошукує
МОЛОДИХ ОСІБ
з РІЗНИХ ОКОЛИЦ АМЕРИКИ І КАНАДИ
які бажать одержати постійну працю як
ОРГАНІЗАТОРИ
• Всі, які зголосяться до праці перейдуть відповідний випіли в Головній Канцєларії УНСоюзу в Джєрєзі Сїті, а відтак в місцї лєтоту 1976 року додатково ще перейдуть однотижневий курс на кошт Союзу в „Purdue University“ — стєйту Індіана.
• Запевнена плати під час випілку, відтак постійна праця, соціальне, життєво і акцидєнтово забезпєченнє, пенсійний фонд, вакації!!!
• Зголосення лєтотно або телефонічно приймає:
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ, Інк.
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Інк.
P.O. Box 76 — 30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303
Tel.: (201) 461-2200, N.Y. Line (212) 237-5200-1

СХОДИНИ ФІЛІАТЕЛІСТИЧНОГО ГУРТКА У НЬЮ ЙОРКУ
відбудуться цієї суботи, 13-го ГРУДНЯ ц.р. Початок о год. 12-ї дн. Для сходних буде можна купити українські й інші філіателістичні матеріали. Місце сходин: Літературно-Мистецький Клуб у Нью Йорку.

Філадельфія, Па.
Субота, 13 грудня 1975 року
год. 3-тя по пол.
БУДЕ ІЛЮСТРОВАНА ПРОЗІРКАМИ МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА НАДЗВИЧАЙНОГО УКРАЇНСЬКОГО МАЛЯРА 18-го СТОРІЧ'Я

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Про образотворче мистецтво скаже слово Кость Шонк-Русич
в залі „Тризуб“
при 4932 N. Broad Street, Philadelphia, Pa.
Запрошується Молодь Пласту, СУМА, ОДУМ, МУН та Студєнство.
Заохочуєтьє інших.
Вступ 50 центів, для старших 1.00 дол.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Членам і Відділам УНСоюзу
Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцєларія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та здепонувати у банках гроші, одержані від Відділів,
не пізніше, як вполудне 31-го ГРУДНЯ 1975 р.
Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1975 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу залатити вкладки, плати в цьому місяці, якнайкоріше, а всі Відділи УНСоюзу вислати розчислення і гроші так скоро, щоб вони настигли до Головної Канцєларії не пізніше, як у СЕРЕДУ, 31-го ГРУДНЯ 1975 року до полудня.
Звертаєтьє увагу на те, що Відділи, які співзв'язять з присильною вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.
ГОЛОВНА КАНЦЄЛАРІЯ УНСОЮЗУ

Замість квітів на могилу нашої Дорогої Товаришки
Бл. п. Н. ПАВЛОВИЧ
Складаємо на Українських Інвалідів по:
З. ТИМЦЮРАК ————— \$10.00
Г. ЛУКАШЕВСЬКА ————— 10.00
Разом: \$20.00

Замість квітів на спільну могилу
С.п. ЕЛИЗАВЕТИ ВАСИЛІВНИ ГЕНЕНКО
зложили пожертву для бібліотеки ім. С. Петлюри у Парку:
Інк. Ірина ШОХ ————— \$10.00
Марія та Іван СВИТІ ————— 15.00
Разом: \$25.00

Пані Адєлі Мірошнєвичко, П Дітям та Внукам висловлюємо щирі співчуття.
Ірина ШОХ і М. та І. СВИТІ

Ділячєсь сумною вісткою, що в понєдєлок, 8-го грудня 1975 року відійшов у Вічність, нещадно, на 49-му році життя
Бл. п.
ПРОСЛАВ ЗВАРИЧ
ПАНАХИДА в чєтєр, 11-го грудня 1975 р. о год. 8-ї вєч. в похоронному заведенні Литвани і Литвани в Грінвічї, Н. Дж.
ПОХОРОН в п'ятницю, 12-го грудня ц.р. з того ж похоронного заведення о год. 9-ї рано до церкви св. Івана Хрєстїтєля в Ньюорку, Н. Дж., відтак на український православний цинтар св. Андрія в Вєанд Вруку, Н. Дж.
Горєм прийміть:
ЕВГЄН і ІРИНА ЗВАРИЧ — кузєн з дітьми АДРІЯНОМ і ХРИСТИНОЮ Батьки та Родина в Україні

БАЛЬ УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ „ДУМКА“
Субота, 17-го січня 1976 р., год. 9-та вечора
Statler Hilton Hotel, 7th Ave. & 33rd St., New York, N.Y.
Оркєстра Б. Гірняка. Співатьє: О. Зам'ята і І. Раковський

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

„ВІСНОСІКА“ В ПАСЕЙКУ

Пасейк, Н. Дж. — Дирекція Української Школи в Пасейку інформує, що тут в неділю, 14-го грудня ц. р. о год. 3-й по полудні в залі Кліфтон Гайскул (Колфакс евеню) учні Школи поставлять прем'єру казки „Вісносіка“, у якій візьме участь багато молоді і дітей. Організатори просять заздалегідь замовляти квитки аступу (дорослі 3 долари, мо- лоді 1.50) телефоном: Дарія Фарміга — (201) 779-6136, Дзвінка Яцкевич — (201) 471-6453 і в підприємстві „Дніпро“ в Ньюарку — (201) 373-8783.

РІЗДВЯНИЙ БАЗАР У ФІЛІДЕЛФІ

Філадельфія, Па. (МБ). — Як минулого так і цього року заходом Батьківського Комітету „Нашої Української Школи“ при Осередку СУМА ім. УПА в Філадельфії, в Домі Української Мо- лоді 4949 Олд Йорк Ровд, відбудеться великий різдвя- ний базар. Він буде відкри- тий в суботу 13-го та неділю 14-го грудня ц. р. від години 1-ї по полудні до години 8-ї вечора. Під час базару бу- де чинний буфет під зарядом пань з Комітету. Батьків- ський Комітет „Нашої Укра- їнської Школи“ підготував багато атракцій.

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОЇ ВИШІВКИ

Нью Йорк. — Заходами Уп- равн 82-го Відділу СУА тут в неділю, 14-го грудня ц. р. о год. 1-й по полудні в До- мівці СУА при 108 2-га еве-

ня, відбудеться відкриття виставки української народ- ної вишивки (збірка п. М. Стахів). Вступні доповіді на відкритті виколосить почес- на голова СУА ред. Лідія Бурачинська. На малі „Ук- раїна у вишивці“ будуть по- казані зразки українських вишивок усіх областей Ук- раїни. Пояснення про експо- нати подаватимуть в україн- ській і англійській мовах. Виставка триватиме до год. 6-ї вечора.

ТЕАТР „ЗАГРАВА“ В ТОРОНТІ

Торонто. — Відомий дра- матичний ансамбль „Загра- ва“, який гостював в 1974 р. в Нью Йорку й інших містах ЗСА, поставив в днях 22 і 23-го листопада ц. р. з вели- ким успіхом драму „Мотря“ Меріама Лужницького і Лу- ця Лівенча за історичною повістю Богдана Лепкого. У головних ролях виступають знамі актори: Михайло Лялька (Мазепа), Ніна Тар- новецька (мати Мазепи), Во- лодимир Довганюк (Кочу- бей), Ніна Теліжин (жінка Кочубея), Тая Овничук (Мотря), Марія Левинца (тітка Мотрі), Юрій Вельс- кий (старий козак) і режис- ер.

РІЗДВЯНА ВИСТАВКА СЛАВИ ГЕРУЛЯК

Нью Йорк. — В неділю, 21 грудня ц. р. між годинами 1 і 6 по полудні тут у власній майстерні - гончарні при 206 Схід 6 вулиця, відбудеться Різдвяна виставка мисткині Слави Геруляк. Майстерня відкрита кожного дня від 10 ранку до 8 вечора і в неділю від 1-3 по полудні.

Молодь шановує вчителів

22-го листопада ц. р. в ба- левій залі елегантного готе- лю „Соммерсет Інн“ в Трой біля Детройту молоді члени танцювального ансамблю „Гомін України“ з Детройту-Віндзору влаштували бен- кет-забаву в честь своїх вче- тельки п-ї Іоанни Фон Дра- гінди-Кульчицької, відзнача- ючи 25 років її невтомної праці над плеканням чистого українського народного тан- ку, а також над ширенням нашого народного мистец- тва не тільки серед своїх, але й серед американського й канадського суспільств.

Іоанна Драгінда-Кульчицька

Ювілянтка, не зважаючи на свою тяжку професійну пра- цю хірургічної мед-сестри, потрапила згуртувати коло себе багато української мо- лоді. В її школі українського народного танку навчається коло 200-300 дітей, а крім того вона працює з великою групою старшої молоді (80 членів) — ансамблем „Гомін України“. Щорічні поліси школи проходять з великим успіхом, а дохід завжди при- значений на добродійні цілі. Ансамбль „Гомін України“ відомий своїми виступами на високому рівні вже й поза Детройтом - Віндзором. Пані І. Кульчицька постійно пра- цює над досліджуванням тан- ків та створі різних земель України, тому її репертуар ансамблю завжди свіжий, ба- гатий і кольоритний.

Від років п. І. Кульчиць- ка співпрацює з Історичним Музеєм та Інтернаціональ- ним Інститутом міста Детрой- ту, влаштовуючи періодичні виставки українського наро- дного мистецтва, які вирізня- ються з-поміж виставок інших національностей сво- єю оригінальністю, різноман- итністю та мистецьким офор- мленням. Її праця знайшла зрозуміння серед американ- ських урядових чиновників, що саме тепер признали ан- самблеві дотацію в сумі 10. 000 дол. на дальший розви- ток його праці. В лютому 19- 76 року ансамбль братиме участь в святкуваннях 200- річчя ЗСА в Шамоні, Пен- сільванія.

Ювілянтка вітається вели- кою пошаною детройтської й віндзорської громади, то ж ювілейний бенкет в її честь пройшов з великим успіхом. Інж. В. Федорак привітав Шановну Ювілянтку від Цен- тралі УККА в Нью Йорку та від Відділу УККА на Півден- но-Східній Мічиген, п-ї Е. За- порожець — від Метрополі- тального Відділу УККА, п-ї Софія Геїс від 58-го Відділу Союзу Українок (п. І. Куль- чицька є довголітньою й ді-

альною членкиню цього від- ділу).

Від американських кругів надійшли привіти від губер- натора стейту Мічиген, від ме- йора міста Детройту та від директора місцевого історич- ного музею. Пан Браун Сміт, директор Інтернаціонального Інституту особисто зложив вітання п. І. Кульчицькій, що є дуже активною в цій установі і є членом її дирек- ції.

Під час вечері і до танців пригравала оркестра Філі- па Кола. Це була приємна несподіванка для Ювілянтки, бо ця оркестра грала колись на її весіллі. Шість пар мо- лодих танцюристів — членів ансамблю відтанцювало „ки- вський вальс“ з фігурами, укладу п. І. Кульчицької.

Вечір пройшов в гарній атмосфері. Були моменти, коли всі присутні, а зокрема шановна Ювілянтка з рідню, її товариші по праці й при- ятели, а також молоді танцю- ристи були дуже зворушені. Своім заключним словом п-ї Іоанни Кульчицька дока- зала, що є також талановитим промовцем.

Комітетові ансамблю „Го- мін України“ під проводом Гані Черняк — голови, і Ро- ми Кузюк — секретарки, гостямі гості Іреней Пет- рашуків, Уляні Огар та всієї молоді, що причинилися до успішного шанування своєї дорогої вчительки, належ- ать велике подякування.

Як уже коротко інформо- вано, ансамбль „Гомін Укра- їни“ під керівництвом пані Д. Кульчицької візьме уча- сть у великому фестивалі в Шамоні, Па., 21 і 22-го лютого 1976 р., що ним УН- Союз започаткує свою участь. У відзначуванні 200-річчя ЗСА і 100-річчя Українсько- го Поселення.

Ніна Черняк

Звернення до українського громадянства

Фундація Українського Ві- льного Університету, зачер- гована в Стейті Нью Джер- зі, закликє українське гро- мадянство, розсіянє у вільно- му світі, головню в ЗСА і Ка- наді, ставати членами Фун- дації Українського Вільного Університету, ставати члена- ми-творцями фінансової ба- зи, на якій Український Ві- льний Університет міг би спирати свою діяльність для розвитку вільної, несафо- шованої науки про Україну.

54 роки існування УВУ, це роки творчої праці і вели- кого вкладу в скарбницю ві- льної української науки. Це роки, коли Український Ві- льний Університет був сум- лінням української еміграції і доказом, що український народ не скорився перед воро- гом і доічною своєю вільну науку і готовий навіть на великі жертви для її збере- ження.

Сядною фінансовою ба- зою, на якій УВУ може роз- винути свою плідну діяль- ність, це жертвенність украї- нського громадянства у віль- них країнах світу. Ціллю Фундації є створити постійну фінансову базу у висоті од- ного мільйона доларів. Відсо- тки з нагромадженого капі- талу дадуть Український Ві- сокій Школі можливість роз-

вивати вільну українську на- уку. Коли чужі науки і полі- тичні чинники доічноють Український Вільний Уні- верситет, коли на американ- ських університетах знахо- димо велике число професо- рів і викладачів, які здобули високу освіту на Українсь- кому Вільному Університеті, коли на наших очах і на очах вільного світу відві- ний ворог України — Мос- ква, палить українську бібліо- теку, нищить українську ку- льтуру і її носіїв, ми не сміе- мо стояти осторонь тих вели- ких завдань, які накладає на нас жорстока дійсність. Ми не сміємо допустити до цього, щоб носії української вільної науки поза межами України — Український Ві- льний Університет, через фін- ансові труднощі мусів тепер сповільнити, або припинити свою творчу працю.

Тому до Вас, українська громадо, наше прохання. До- поміжіть своєму Українсько- му Вільному Університетові щедрою жертвою. Виповніть поміщену внизу членську за- яву і перешліть її на адресу Фундації Українського Віль- ного Університету:

Іван Буртик - голова д-р О. Нічка екс. директор Галина Бобиліак - секретар

СВІТЛИН ПАМ'ЯТІ РЕД. БОГДАНА КРАВЦЕВА

Замість квітів на могилу са. п. ред. Богдана Кравцева пожегтували на утривлення пам'яті по ньому виданням збірки його творів:

СПИСОК Ч. 1.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like 'Працівники „Свободи“ і УНСоюзу \$ 158.00', 'Об'єднання Українських Письменників „Слово“ 100.00', 'Ірина і Роман Кравцеви 100.00', 'Іванна і Марія Коць 100.00', 'Роман Іванницький 50.00', 'Олександр Хом'як 50.00', 'Уляна і Володимир Дячучи 50.00', 'Іван Цибульський 50.00', 'А. Драган 50.00', 'Ірена і Юрій Хухри 40.00', 'Неоніла і Володимир Сохани 30.00', 'Лідія і Володимир Гладіє 25.00', 'Стефанія Квасовська 25.00', 'Лідія і Зенон Козаки 25.00', 'Марія і д-р Михайло Логани 25.00', 'Надія і Ярослав Пастушенки 25.00', 'Дзвенислава і Християн Кульчицькі 25.00', 'Галина і Роман Чучкевичі 25.00', 'Ельза і Степан Гавриші 25.00', 'Марія і Йосип Лисогори 25.00', 'Марія і д-р Ярослав Макарушки 25.00', 'Софія і о. радник Тома Баріяк 20.00', 'Марія і Богдан Робаки 20.00', 'Стефанія і д-р Григорій Явлі 20.00', 'Д-р Богдана Салабан Геїс Patricia Lee and Charles Lee 20.00', 'Стефан Салик 20.00', 'Д-р Євген Богачевський 20.00', 'Дарія і Богдан Карановичі 20.00', 'Людмила і Олександр Ганаси 20.00', 'Оксана і Євген Лудські 20.00', 'Марта і Юрій Кльофаси 20.00', 'Ольга і Ярослав Чипаки 20.00', 'Володимира і Євген Шипайли 15.00', 'Софія Олесницька 15.00', 'Олена і Богдан Казанівські 15.00', 'Дарія і Дем'ян Горнякєвичі 15.00', 'Петро Постолюк 15.00', 'Любов Колєнська 15.00', 'Ярослав і Ярослава Лабки 15.00', 'Олія Парубчак 15.00', 'Марія Савчак 15.00', 'Квітка М. Стецюк 15.00', 'Зірка і Роман Воронки 15.00'

Разом доє \$ 1,886.00

Чеки (звільнені від оподаткування) виставляти на: Plast - Ukrainian Youth Organization, Bohdan Kravciv Publishing Fund 140 Second Ave., New York, N. Y. 10003.

Малік прославляє...

(Закінчення зі стор 1-ої)

політичні і матеріальні гара- нтії, щоб ці права були пере- ведені в дійсне життя. Демократичні права і во- льності громадян здійсню- ються в Союзному Союзі в повному засягу. Про- цес постійного вдоскона- лювання демократичних ін- ститутів державного прав- ління проходить без перер- ви. Ще більша кількість працюючого люду в містах і селах безпосередню зв'я- зується з керуванням по- літичного й економічного життя країни. Я хотів би відмітити, що Союзський Союз був пер- шою державою в історії, яка дала своїм громадянам дійсне право на працю та конституційні гарантії на здійснення того права. Але не можна забувати, що мимом промоджуваного послаблення міжнародно- го напруження та замітно- го поглинення у відносинах між країнами різних соціальних систем, цьому послабленню даліше про- тивляється найбільш агрес- сивні кола імперіалізму, засліплені клясовою нена- вистю, як також ті реліга-

ти, які зрадили справу со- ціалізму. Вороги відпру- ження намагаються вико- ристовувати питання люд- ських прав для наклепів на соціалістичні країни, маніпулюючи цими пита- ннями. Вони видивають безглузді адогади про „по- літичне і ідеологічне при- диллювання особовості“ в СССР, про „переслідування з релігійних мотивів“ та про „гноблення національ- них меншин“.

Проте, наклепи ворогів розрядки міжнародного напруження та противни- ків соціалізму не можуть в жаден спосіб поменшити значення дійсних досяг- неннє соціалістичного су- спільства в ділянці людсь- ких прав. 10-го грудня со- юзський нарід відзначає День Людських Прав з подивом глибокого задо- волєння та замітно- го поглинення у відносинах між країнами різних соціальних систем, цьому послабленню даліше про- тивляється найбільш агрес- сивні кола імперіалізму, засліплені клясовою нена- вистю, як також ті реліга-

Арабський комуніст обранний на посадику Назарету

Тель Авів, Ізраїль. — Ко- респондент „Нью Йорк Тайм- су“ Моше Брїллінгт інфор- мує, що на посадику місте- чка Назарету, в якому наро- дився Ісус Христос, обрано араба - комуніста Тоуфіка Зайда, який одержав 70 від- сотків голосів, а його партія „Назаретський Демократи- чний Фронт“ правдоподібно здобуде більшість місєх радних. Як тільки рознесє вістка про перемогу Зайда, численні араби вийшли на вулиці міста, авта вклю- чили світла і сигнали тощо. Кількасот ізраїльських по- ліцістів перевіряли вулиці, побоюючись заворушеннє. Перемогу араби розцінюють, як тріумф арабських націо- налістів, які відкидають вся- кий компроміс з ізраїльсь- ким урядом. Тоуфіка Зайд є секретарем назаретської Комуністичної партії і по- етом по професії, який, голов-

но у воєнних роках, здобув собі велику популярність серед населення.

Вислід її материнського

Пам'яті Христини Мрицької

Минув рік, як 21-го 1974 р., в Клівленді, Огайо, після три і піврічної важкої недуги, відійшла у вічність, на 92-му році життя, в домі сво- їх дочок — Христини Олек- сандра Мриць.

Ніщо не в силі висидати людині стільки щирої пошани і любові, як її високі ду- ховні вартості та її сповнене любов'ю, серце. Христиня Мриць саме відзначалася цим високими прикметами вразливої душі, незвичай- ною добротою і шляхетні- стю. Вула зразком небуденної жінки-матері і громадянки.

Походила зі священної родини Маїцевських. Після одруження з радником Ска- рбової Палати, Володимиром Мрицьом, проживала в Чорт- ковій, Борщеві, Станіславо- ві, Тернополі і в Львові. Зре- зигнувала з учительської професії, посвячуючись ви- хованню дітей, громадській праці та харитативній діяль- ності. Зразково, під кожним оглядом виконала шестеро своїх дітей, майже сама, по- льська влада кинула її чоло- віка на урядове заслання в корінну Польщу, а вона, з уваги на національно-релі- гійні проблеми, залишилась з ними на рідній землі.

Була завжди активною в громадї і знаходила час на працю поза домом, в органі- заційній ділянці Союзу Ук- раїнок. Завжди повна зрозу- міння і підтримки руху украї- нської молоді, дітей своїх спрямовувала на дорогу іде- олої праці для свого народу. Хоча до Пласту сама не на- лежала, то ідея Пласту була її такою ж дорогою і близь- кою, як її дітам, що були його членами. Раділа разом з ними пластовими успіхами і називала себе сєніоркою сєні- орієв пластового руху.

Після нежданих наших Ви- звольних Змаганнє глибоко бо- ліла з усією нашою сєймо- мою громадою. І тоді важко раненим і тифозним зали- шкам Української Армії, що це перебували в лікарні у Борщеві, віддала все своє се- рце і посвятила особистого до- гляду й опіки над ними.

За свою милу і лагідну владу була загальною шанова- на і люблена. Неначе рідна мати щиро займалася всіма дітями, хто знайшовся під її опікою. Молодою дівчиною, живучи довгий час в її домі у Львові, я мала змогу без- посередню відчувати її ма- теринське ставлення і бачила щоденно її жертвенну працю для нас усіх, і тих, що були на волі, і тих, що за нашу са- мостійницьку ідею вже тоді каралися по польських тю- рмах.

І тепер, немов по втраті рід- ної матері, я єдинає в по- чуванні смутку і болю з под- ругами моєї молодості, доч- ками Поїкійної. Важка, неза- ступима втрата найдорожчої особи наповнила їхні серця безмежним жалем. Проте на- певню буде їм відрадіти по- чути думку про те, що їхня Поїкійна матір залишила не- забутній, глибоко благород- ний спогад у всіх, хто тільки її знав та мав нагоду з нею співпрацювати для громади. Вона зміла ревно, без розго- лосу, віддавати свою працю, як здійснювана грома- дянка, і відважно брати на себе відповідальність про- вodu, коли ним її обділяли.

Вислід її материнського

виконання — це подивугідна, незрівняна опіка і догляд в часі довгої і тяжкої недуги Іжної Найдорожчої матері. Міра Перейма-Майхаліс

Розшукується за СТЕПАНОМ ЗАДОРОЖНИМ сїном Василя, родом з Козів- ки, пов. Тернопіль, зглядю на його потомками. Звертатис на адресу: Mr. Stephen Wolansky 1800 East Main Street Bridgeport, Conn. 06608 USA

REAL ESTATE

FLUSHING, N.Y. 3 род. мур., на пів відокрем- лений діл, 5, 5 і 3 кім., гараж, пішки до саєбно. Ціна \$74,000.00. FLUSHING, N.Y. 2 род. мур., відокремлена ха- та, 6 і 5 та 4 кім. в підвалі, площа 40 x 100, гараж — \$78,000.00. Bayside, N.Y. 2 род., відокремлена хата, 5 і 5, вичинений підвал, має кухню і ланічку, площа 39 x 100, гараж на 2 авта, \$79,900.00. Astoria, N.Y. 2 род. мур. хата, 5 1/2 і 5, на пів відокремленої ділянці, має кухню і ланічку, недалеко саєбно. \$86,000.00. FLUSHING, N.Y. Гарний апартамент, 3 яєних кімнат, білиз. і доглядю для всього. \$175.00 місячно.

Дмитро Горбай РЕАЛІТІВІ І ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ Scope Agency

192 — 12 Northern Blvd. FLUSHING, N.Y. 11368 (212) 357-8400

ЗБОРИ ВІДІЛІВ УНС

СВБОТА, 20-го ГРУДНЯ 1975 р. ПЛЕНІФІЛД, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. І. Франка 372 Відд., о год. 7-ї ввеч. в залі Ігл Голл, 210 Черч вул. На порядку, вибір Управи на 1976 р. Пробиється чл. при- бутти. По зборх перекуєка С. Дубей, пресд., І. Головка, кас., Я. Ярема, секр.

НЕДІЛЯ, 21-го ГРУДНЯ 1975 р.

МАГОНЕН СІТІ, Па. Річні збори Т-ва Запор. Січ 305 Відд. відбудуться о год. 12:30 по пол., зараз по Ст. Вейж. На порядку, вибір Управи на 1976 р. та зби- рання чл. вкладак. Пробиється чл. прибутти. — М. Гєнтош, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Я. Річні збори В-ва св. Йосафата 217 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клубі при 292 Гадсон Аве. На порядку, вибір Управи на 1976 рік та збирання чл. вкла- док. Пробиється чл. прибутти на збори. — М. Яремчук, рек. секр.

БРИДЖПОРТ, Конн. Мієчні збори Т-ва Укр. Січ 89-ий Відд. о год. 2 по пол. в УН- Домі, 500 Галлет вул. Річні збори відбудуться в сїчні, тому пробиється варіанта залегді вкладак. — Утра- ва.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА УКР. ПОГРЕБЕННЯ Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА Peter Jarema 129 EAST 7th STREET NEW YORK, N.Y. ORegion 4-2568

LYTWYN & LYTWYN UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS AIR CONDITIONED Обслуга ЦЕНРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємос похоро- нами на приватній в Бєлєд Вруксу і пересєленням Таїні- ких Останків з різних країн сєвіту. 801 Springfield Avenue IRVINGTON, N.J. NEWARK, N.J. ESєех 5-5555

НАЙКРАЩИМ ДАРУНКОМ на СВ. МИКОЛАЯ і під ЯЛИНКУ 6 Студійна (Колеждова) Грамота УНСоюзу ЯКА ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ І ВЗУКАМ ВИСОКІ СТУДІ, ЯКІ ВІДКРИЮТЬ ІМ ДВЕРІ ДО ШАСЛИВОГО І УСПІШНОГО ЖИТТЯ. По інформації в справі коледжового забезпе- чення просимо звертатися до місєвних секре- тарів УНСоюзу, або до Головної Канцєлярії на адресу: Ukrainian National Association, Inc. P.O. Box 76 — 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303

ПРИМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ“ Адміністрація „СВОБОДИ“ повідомляє, що йдучи назустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпаль- ти збільшеного Різдвяного числа на оголо- шення традиційних святочних привітів і по- бажань. ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ: 1 цаль через 1 шпальну \$ 3.00 1 цаль через 2 шпальти 5.00 2 цалі через 2 шпальти 10.00 3 цалі через 2 шпальти 15.00 4 цалі через 2 шпальти 20.00 5 цалів через 2 шпальти 25.00 6 цалів через 2 шпальти 30.00 та в інших розмірах. Треба сподіватися, що загал нашого Гро- мадянства використає цю нагоду, щоб пере- дати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям та знайо- мим навіть в найдаліших закутках світу, ку- ди наврод чи звичайна пошта занєсла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ“ та відпо- відний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартості і значення. ОГОЛОШЕННЯ ПРИМАЄТЬСЯ за новим стилем до 15-го ГРУДНЯ 1975 року за старим стилем до 31-го ГРУДНЯ 1975 року При замовленні, ПРОШУ ЗАЗНАЧУВА- ТИ НА КОТРІ СВЯТА. Оголошення будуть поміщені в порядку їхнього приходу, в пер- шому числі ті, що скоріше надішлуть свої замовлення. Зголошення святочних побажань, РА- ЗОМ З ГРОШЕВОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошеннє, надіслати до: „Svoboda“ 83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

PLASTIC COATED Ukrainian playing cards SINGLE \$3.00 BRIDGE SET \$5.00 2 DIFFERENT COLOR DECKS FOR 3-4 DAYS DELIVERY ADD 80¢ POSTAGE OTHERWISE ADD 25¢ FOR THIRD CLASS POSTAGE MAKE CHECKS PAYABLE TO J. KRAUS. 2295 PORTLAND AVE., ROCHESTER, N.Y. 14617

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ УНСоюзу!

ВЕСЕЛКА ЖУРНАЛ ДІТЯТИ ВЕСЕЛКА ЖУРНАЛ ДІТЯТИ КОЛЬОРОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ. ПОВІЛЯЄТЬСЯ КОЖНОГО МІСЯЦЯ. РЕДАГУЄ КОЛІВІТЯ. РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА у ЗСА і Канаді \$5.00 Для членів Українського Народного Союзу 4.00 (У інших країнах різновартість цієї суми) ЖЕДАЄТЬСЯ ОБРАЗОВИХ ЧЛЕНІВ Адреса: Veselka - The Rainbow P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303